

nosti pri odobritvi prošelj za brezobrestna posojila pri obnovi vinogradov se naj poenostavijo in rešitve pospešijo. Za pobijanje cen modri galici naj se izvedejo svoječasno sprejeti sklepi o osnovanju združne tvornice za

galico. Di'ji zajec je preteklo zimo napravil v vinogradih zelo veliko škodo. Vinogradniki se priključujejo akciji sadjarjev ter zahtevajo, da se zajca s spremembo lovskega zakona proglasi za nezaščiteno divjačino.

Po svetu

Izredna pooblastila angleške vlade. Dne 22. maja sta sprejela parlament in lordska zbornica novi zakon, ki pooblašča vlado, da izvaja popolno nadzorstvo nad osebami in vsem imetjem v Angliji. Novi zakon razširja polnomočja vladi, ki jih je ta že lani prejela z izrednimi polnomočji. Novi zakon določa, da morajo biti vladi neposredno na razpolago vsi viri, če je to potrebno za narodno obrambo. Vse osebe, njihovo delo in imetje so odslej na razpolago kralju, če je to potrebno za zagotavljanje narodne varnosti, javnega reda, uspešnega nadaljevanja vojne ali dobav, oziroma dela v korist skupnosti. To polnomočje kralju in vladi velja dve leti in obsega tudi Severno Irsko.

Protiv izdajalcem v Angliji in Franciji. Takoj za zakonom o izrednih pooblastilih vladi, o katerem poročamo zgoraj, je bil sprejet na Angleškem zakon o smrtni kazni za špijo-

nažo in zakon o smrtni kazni za izdajo. Koj po sprejetju teh zakonov je odredilo notranje ministrstvo aretacijo fašističnih voditeljev Mosleya in Thompsona in še osem drugih odličnikov, na kojih stanovanjih ter na sedežu stranke so našli zelo obremenilno gradivo. Izvedeno je bilo tudi strogo nadzorstvo nad begunci iz Belgije in Holandije, od katerih so jih že več zaprli. Med begunce so se namreč pomešali neki tuji agenti, ki so na ta način prišli v Anglijo. — Na Francoskem je bila aretirana cela vrsta komunistov, ki so delovali proti državi v korist sovražniku. Ugotovljeno je, da je šla komunistična zalega sovražniku na roko celo neposredno na bojiščih.

Francija moli. Sveti oče neprestano opominja katoličane širom sveta, da molijo, naj bi bili dnevi težke preizkušnje človeštva zaradi sedanje vojne kmalu končani ter da bi zopet zasijala človeštvu zaželjena doba miru. V me-

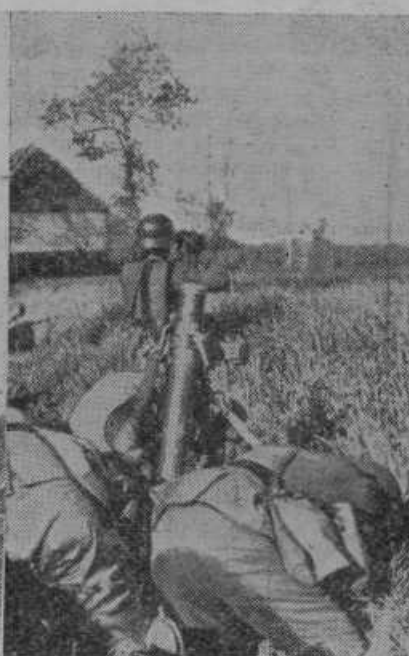
Vojnih dogodkov ne morete zasledovati brez zemljevida!

Izšla je zopet karta Evrope za 6 din. — Naročite jo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor—Ptuj!

secu maju so se take molitve po želji papeža Pija XII. povsod vršile po katoliškem svetu. Sveti oče upa v učinkovitost teh molitev. Pri sprejemu 4000 romarjev v Vatikanu je izrazil ne samo nado, marveč tudi trdno prepričanje, da sile zlega ne bodo zmagale na svetu. V mesecu maju je tudi bilo veliko italijansko romanje v Padovi, kjer je na grobu sv. Antona molilo preko 300.000 ljudi za mir. Tudi v Franciji se v sedanjih dneh težke preizkušnje za ves narod mnogo, mnogo moli. V Parizu je bila v to svrhu slovesna služba božja, katere se je udeležila ne samo vlada po svojih zastopnikih, marveč tudi predsednik republike Lebrun s soprogo. Usodne izkušnje, ki so jih Francozi zadnje dni doživeli od brezbožniško usmerjenih sinov lastnega naroda, so jih prepričali, česa je sposoben brezbožniški materializem in marksizem. Oči Francije se obračajo navzgor, od koder pričakuje pomoč.

Zelo važno vprašanje je, kako skriti topove pred sovražnimi letalci. Silka nam kaže maskirani top

V vojni se uporablja orožje vseh vrst. Silka nam predstavlja nemški metalec granat na bojišču

Dvočletci Betka in Doroteja Adair v Kansas v Ameriki sta si tako zelo podobni, da ju profesorji ne ločijo

Na poti v šolo! Silka ne bi bila nič posebnega, če ne bi bil ta šolarček — japonski prestolonaslednik

»Tako, tako! Torej si ti tudi sovražna proti meni?«
»Jaz sem proti tebi takšna, kakršen si ti proti meni.«

Pol minute sta oba molčala. Potem se je zopet osorno obregnil:

»Ali si botre tudi povabila?«
»Ne. Saj jih ti k svojemu krstitju tudi nisi,« mu je usekala nazaj.

»Kdo ti je pomagal?«
»Nihče. — Blaž je držal otroka.«
Komaj ji je beseda ušla, se je že kesala; pa nazaj vzeti je ni več mogla.

»Tako, tako,« je zaškripal, »tega zariplega mrčnika, ki zmeraj zoper me kaj prede, si vzela za botra!«

Stopil je k vratom, jih odprl in se zadril:
»Blaž! — Blaž! — Blaž!«

• Ni trajalo dolgo in Blaž je pricokljal po stopnicah.
»No, kaj pa je?« je vprašal na vrhu.

»Le noter stopi; boš čul, kaj je,« je zarenčal Končnik.

Ko je Blaž stopil v sobo in je vrata za seboj zaprl, je Končnik zarohnel nad njim:

»Mrcina stara, ti si si upal in si mojega otroka...«
»Jaz sem ga prosila,« mu je Tilka segla v besedo, »drugače tega ne bi bil storil.«

»Molči ti zdaj! S teboj bom potem govoril, zdaj imam s tem besedo... Lump, ali meniš, da si bo Končnik berača vzel za botra?«

»Hoho,« je vzrojil tudi Blaž. »Tebe še nikoli nisem za kaj prosil. Sem bil prej pri hiši kakor ti in sem si s poštenim delom malo nekaj prihranil, medtem ko so se drugi kar na polno usedli. Sicer pa nisem s to hišo oženjen in lahko...«

»Ne lahko, ampak moraš iz hiše,« mu je gospodar presekal besedo. »Nagnal te bom. Še danes pobaši svoje cape in se mi poberi! Plačam ti za pol leta naprej, da me ne boš mogel zaradi tega osirati.«

»Tisti denar ti pustim, ker sem ti jaz prvi odvedal.«

»Meni hlapec ne bo nič puščal in dajal. In to ti za slovo še rečem: če je fajmošter tvoje ime v krstne bukve zapisal, ga bo moral izbrisati.«

»Ha, ali misliš, da bi se jaz kaj ponašal, če bi bil s Končnikom v botrinji? Nak, še sram bi me bilo.«

»Sram?« je zavrelo v Končniku. »Zakaj? Povej!«

»Da, po resnici ti bom povedal, da boš vsaj vedel. Tvoj stari oče so bili poštenjak, tvoj oče so imeli veljavo, tebe pa nihče nima v časti.«

»Še eno mi zini zoper čast pa boš nekaj doživel!«

prvi vrsti pa tistim, ki so oslepel v starosti, ko se je težko naučiti slepčevske pisave in branja knjig v takšnem tisku. »Govoreče knjige« bodo tem slepcem gotovo olajšale enoličnost dni. Izračunali so, da je mogoče roman 200 strani spraviti na deset plošč. Z državno podporo bodo skušali izdati vsak mesec tri nove »knjige« po deset plošč.

Novo varnostne naprave na železniških prehodih. V Mehiki so se dogajale številne nesreče na železniških prehodih na ta način, da so črede živine ali tudi poedine trmaste živali prepoznale zapuščale tire. Zavaljo tega so uvedli nove varnostne naprave, ki so se dobro obnesle. Na vseh prehodih, kjer se lahko zgodijo takšne nesreče, so

Katoličani — enakopravni na Japonskem

Katoliška vera se je začela v 16. stol. prav lepo razvijati na Japonskem. Njen ustanovitelj je sv. Frančišek Ksaver, ki se je l. 1549. izkrcal na japonskem ozemlju. Število katoličanov je nagloma rastlo. Redovni tovariši sv. Frančiška (jezuiti) so z uspehom širili Kristusov evangelij. Od leta 1587. je začela protiakcija poganov, ki se je kmalu razdijala v najbolj krvavo preganjanje, ki je leta 1637. prenehalo, ker je krščanstvo bilo skoraj popolnoma iztrebljeno. Sredi preteklega stoletja so zopet prišli prvi misijonarji na Japonsko, ki so na svoje začetke našli mnogo tajnih kristjanov. Misijonsko delo je dobilo večji razmah, ko je bila leta 1889. uzakonjena verska svoboda. S tem pa še ni doseglo krščanstvo v javnem življenju enakopravnosti z drugimi verami, osobito ne z vladajočima verama: z budizmom, ki je indijskega izvora, in z domačim poganskim šintoizmom (šinto = pot bogov, češčenje narave). Nedavno pa je japonski parlament sprejel zakon, ki je po njem postalo krščanstvo enakovredno budizmu in šintoizmu. Krščanstvo sedaj uživa zaščito zakona. Če kdo kristjana žali v njegovih verskih čustvih, se sme obrniti za pomoč na sodišče. Krščanska društva

so dobila pravico javnega delovanja. Cerkve in cerkvena posestva so prosta davkov. Da je prišlo do enakopravnosti krščanstva na Japonskem, je glavni razlog v delovanju katoličanov. Organizacija in udejstvovanje katoliške dobrodelnosti uživa občudovanje japonskega ljudstva. Katoliškim misijonarjem se najbolj šteje v dobro, ker so prinesli na Japonsko prave kulturne dobrine. V Tokiu, glavnem mestu Japonske, deluje katoliško vseučilišče, ki ga po večini obiskujejo sinovi in hčerke budističnih in šintoističnih družin. Otroci teh družin tudi dajejo glavno število

Žepne svetilke

izdeluje domača tvornica
RUDOLF PASPA
Zagreb, Koturaška 69

učencev katoliških misijonskih šol. Šole, ki jih vodijo katoliške misijonske sestre, veljajo na Japonskem kot najboljši vzgojni zavodi za žensko mladino.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

88 letna mamica umrla. Pri svojem sinu Jožefu v Mariboru je preminula v visoki starosti 88 let gospa Terezija Vračko, vdova po nadučitelju Ivanu Vračku. Rajna je bila rodod od Sv. Lovrenca na Pohorju. V srečnem zakonu je rodila več otrok, od katerih so preživeli blago mamico samo štirje: Jožef, ki je hišni posestnik v Mariboru, drugi je profesor v Celju, tretji trgovec v Celju, hčerka pa je poročena v Ptuju. Iz te družine je bil tudi znan

obmejni borec rajni šentiljski župnik g. Evald. Blagopokojna je bila vzor prave krščanske slovenske matere, ki je žrtvovala vse za najboljšo vzgojo svojih otrok. Zadnja leta svojega življenja je posvetila molitvi. Najboljši materi ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!
Turičnikova mama na zadnji poti. Iz šmartna pri Slovenjgradcu smo prejeli: Dne 19. maja smo ob obilnem številu ljudstva spremili Turičnikovo mamo na njivo božjo k Sv. Martinu. Ko-

Na sliki vidimo ženo, hčerko in vnuke najslavnijšega ameriškega iznajditelja rajnega Tom. Edisona

Orjaški kip, ki predstavlja delo, bo krasil vhod letošnje poletne razstave v Njujorku

Nemške čete na potu na Norveško. Vojaštvo, katero je bilo ukrcano, so poučili glede rabe rešilnih pasov

Z orjaškim žerjavom nakučajo na ladjo ogromnega slona za nek živalski vrt v Evropi

postavili telefonske aparate, ki so zvezani z najbližjima čuvajnicama na obeh straneh. Preden stopi gonjač s svojo čredo na progo, mora na obe strani najprej telefonično povprašati, ali je proga prosta in da li ni pričakovati v bližnjem času vlaka. Čuvaji tako zvedo, da prehod ni prost in v najslabšem primeru vlak lahko ustavijo, če prej ne dobe telefonskega obvestila, da na progah ni več črede.

Najvišja visoka šola. V Newyorku so otvorili visoko šolo, ki svoje ime tudi dobesedno zasluži. Imenovali bi jo lahko sploh najvišjo visoko šolo. Ta visoka šola zavzema namreč zgornjih 12 nadstropij popolnoma novega, 75-nadstropnega nebotičnika. Šest dvigal je na-

»Takega človeka, ki se je s cerkvi in duhovščino sprl, ki je s svojo ženo tak in ki svojih otrok ne da krstiti, takega nihče ne spoštuje in prav je, da ga ne.«

»Ti mrha!« je zbesnel Končnik. Ni vedel, kaj počne, z roko je nameril na hlapca.

Tedajci je skočila Tilka med nju in je hotela moža za roko prijati. Ali roka je že mahnila in, namesto da bi zadela hlapca, je z vso silo plesnila ženi po licu. Tilka je kriknila in se sesedla na stol, z rokami si je zakrila obraz in je bridko zajokala.

Končnika je spreletel po vsem telesu mraz. Bled je bil ko smrt, od groze je bil trd in ni mogel ne besede spregovoriti. Šele ko je hlapec odbrundal iz sobe, se je zopet zganil. »Poberi se!« se je zadržal za starim in zaloputnil vrata za njim. Potem se je usedel na klop in je zastrmel predse kakor brez misli. Tišino v sobi je pretresalo ihtenje ženino. Po dolgem molku je stopil k ženi in bruhnil zamolklo iz sebe:

»Po nesreči se je zgodilo — ne morem za to — nisem hotel tebe.«

Ni mu verjela in je še močneje zajokala. — Nekaj pa se je vendar zganilo v njej. Saj je vedela, da svoje nagle jeze ni znal krotiti in da je v jezi večkrat kaj storil, kar je pozneje bridko obžaloval. Žena bi mu ne bila toliko zamerila, ko bi jo bil zdaj lepo za odpustanje prosil. Za tako besedo pa je bil preveč ponosen. Tako

se je žena, ki je bila po svoje tudi ponosna, vdajala svojim srčni bolečini, ki se ji je zdela vse huja in huja. Čez nekaj časa je vstala, roko je držala na oteklo lice in šla v sosedno otroško sobo, ne da bi moža pogledala. Mož je z nagubanim čelom strmela na dvorišče in je nekaj časa preudarjal. Potem je vzel klobuk, odropotal po stopnicah dol in dal spodaj natakariči denar za Blaža. Šel je na dvorišče, požvižgal konjarju, dal spočitega konja zapreči in se je odpeljal po dolini dol, čeprav se je že mračilo.

Ponoči je Končnikovega najmlajšega otroka, ki mu je bilo šele sedem tednov, zopet prišla božjast. Nekajkrat je otročička hudo streslo, potem je revček obležal tih in bled; bil je mrtev, smrt ga je rešila trpljenja. Tilka se je bridko jokala, toda ne toliko zaradi otrokove smrti, ampak bolj zaradi tega, ker se ji je revček smilil, ko je moral v svojem kratkem življenju toliko pretrpeti.

Zdaj je bilo treba vse za pogreb pripraviti; toda očeta ni bilo doma in nihče ni vedel, kam se je odpeljal. Tilka je poslala na vse strani pošto, toda od povsod je prišel glas, da Končnika ni tam. Ko so tri dni zaman čakali, ni bilo drugega, pobiča so morali brez očeta pokopati.

Dva dni po pogrebu se je Končnik vrnil. Bil je bled in truden; v Brezju so mu bili povedali, da mu je sinček umrl.